

**Bilişim Vadisi Yönetim Kurulu Başkanı ve KOSGEB Başkanı Sayın Hasan Basri Kurt,
Değerli Meclis Üyeleri,
Saygıdeğer Meslek Komitesi Başkanları,
Değerli Katılımcılar ve Basın Mensupları,**

Temmuz ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor, hepinizi Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Kurt, öncelikle zaman ayırarak Meclis Toplantımıza teşriflerinizden dolayı teşekkür ediyorum. Hoş geldiniz!

Sözlerime her zaman olduğu gibi, ekonomik verileri deđerlendirerek başlamak istiyorum.

Haziran ayında;

İhracat → 23 milyar 395 milyon dolar (+ % 18,5) (aylık bazda tüm zamanların en yüksek seviyesi)
Haziran itibariyle on iki aylık ihracatımız → 246,2 milyar dolar
İhracatta rekor seviyeler görmeyi memnuniyet verici buluyoruz.
Ancak temmuz ayında Kurban Bayramı tatili nedeniyle, ihracat performansımızda ivme kaybı olabileceğini düşünüyoruz

En fazla ihracat yaptığımız ilk beş ülke;

*Almanya → 1 milyar 870 milyon dolar (+ %9,8)
*ABD → 1 milyar 554 milyon dolar (+ %15,3)
*İrak → 1 milyar 205 milyon dolar (+ %32,2)
*İngiltere → 1 milyar 201 milyon dolar (- %5,4)
*İtalya → 1 milyar 138 milyon dolar (+ %5,2)

Avrupa Birliği → 9 milyar 704 milyon dolar (+ %17,8)
Diğer Avrupa Ülkeleri → 3 milyar 245 milyon dolar (+ %13,1)
(Avrupa'nın ihracatımızdaki payı → %55,4)

Yakın ve Ortadođu Ülkeleri → 3 milyar 862 milyon dolar (+%26,3)
Kuzey Afrika Ülkeleri → 1 milyar 262 milyon dolar (+%15,8)
İthalat → 31 milyar 555 milyon dolar (% 39,6) (ithalat da rekor seviyede)
(Mayıs → 29,6 milyar dolar idi.)

*Yatırım (Sermaye) malları → - %5,3

*Hammadde (Ara mallar) → + %51,2

*Tüketim malları → + %19,5 (dış ticaret açığının azaltılması noktasında bu kalemdede daha dikkatli davranılması gerektiğini düşünüyoruz.)

İthalatın ihracattan hızlı artmasından;

*Dış ticaret açığı → 8 milyar 161 milyon dolara yükseldi. (%184,3)

(2021 Haziran → 2,9 milyar dolar idi.)

Mayıs ayında yıllık Cari Açık → 29 milyar 444 milyon dolara yükseldi.

Aylık açık → 6 milyar 468 milyon dolar

Turizm gelirleri artmasına rağmen, açıkta ana etken dış ticaret açığındaki yükseliş oldu.

*Hizmet gelirleri → 3,2 milyar dolar (2021 → 897 milyon dolar idi)

*Dış ticaret açığı → 8,7 milyar dolar (2021 → 3,1 milyar dolar idi)

Haziran'da ihracatımız rekor seviyede gerçekleşti.

Ancak ithalatımız da yüksekti. (Hammadde fiyat artışları)

Turizm gelirleri de artmasına rağmen dış ticaret açığındaki yükselişin haziranda da cari açığı arttırmaya devam edeceğini düşünüyoruz.

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre haziran ayında Kocaeli'den gerçekleşen; (eski set)

*İhracat → 3 milyar 602 milyon dolar (+ % 28,9)

*İthalat → 6 milyar 282 milyon dolar (+ % 24,8)

İlk altı aylık döneme baktığımızda;

*İhracat → 19 milyar 238 milyon dolar (+ % 22,8)

*İthalat → 35 milyar 473 milyon dolar (+ % 25,2)

Reel efektif döviz kuru (haziran) → 53,33 oldu.

(Mayıs → 55,56 idi.)

Endeksin 100 olması durumunda dolar haziran ayında → 10,5213 TL

Haziran dolar → 16,9857 TL

Dolar bugün → 17,60 TL

ÜFE bazlı REK ise (haziran) → 79,59

(Mayıs → 82,21 idi.)

Endeksin 100 olması durumunda dolar haziran ayında → 18,6945 TL

Bu arada küresel piyasalarda dolar tüm önemli para birimlerine karşı değer kazanıyor.

Hem enerji krizi hem de FED'in faiz beklentisi nedeniyle; dolar tüm önemli para birimlerine olduğu gibi euroya karşı da güçlendi.

12 Temmuz'da, dolar/euro paritesi 20 yıl sonra ilk kez dolar lehine değişti ve iki para birimi eşitlendi.

Euro ve doların eşitlenmesi bizim için de olumsuz bir gelişme.

Çünkü ihracatımızın ve turizm gelirlerimizin ağırlığı euro ile olurken, ithalatımızın ve dış borç ödemelerimizin ağırlığı dolarla.

Özellikle Avrupa yoğun çalışan ihracatçılarımızın kar marjları açısından bu konudaki riskleri de görmemizde fayda var.

Ayrıca bugün Avrupa Merkez Bankası da faiz konusunda açıklama yapacak.

Enflasyon verilerine baktığımızda haziran ayında;

TÜFE → % 78,62 (aylık → + % 4,95)

ÜFE → % 138,31 (aylık → + % 6,77)

Döviz kurlarındaki hareket ve girdi fiyatlarındaki artışların devam etmesi sebebiyle enflasyondaki yükseliş devam etti.

ÜFE alt kalemlerine baktığımızda haziranda (yıllık);

Elektrik- gaz-buhar → %369,2

Enerji → %317,87 artışlar dikkat çekiyor.

Küresel enerji fiyatlarındaki yükselişten kaynaklanan bu artışlar ÜFE'deki genel artışın çok üzerinde. Dolayısıyla, ÜFE'den oluşacak maliyet baskısı maalesef önümüzdeki dönem TÜFE'ye yansıtacaktır. (ÜFE ile TÜFE arasındaki fark → 59,69 puan)

Döviz kurları ve emtia fiyatlarında ani hareketler olmaması durumunda;

baz etkisiyle ekim itibariyle ÜFE'de, kasım sonrasında da TÜFE'de gerilemeler görebileceğimizi düşünüyoruz.

Haziran ayı kapasite kullanım oranı;

*Türkiye → yüzde 77,6

(Geçen yıla göre 1 puan arttı / mayıs ayına göre 0,4 puan geriledi.)

*Kocaeli → yüzde 71,7

(Geçen yıla göre 0,6 puan arttı / mayıs ayına göre 0,1 puan geriledi.)

Sanayi Üretimi (mayıs-yıllık) → + yüzde 9,1

Aylık → + % 0,5

Mayıs ayında bayram tatiline rağmen yıllık bazdaki artış önemli ve değerli.

Sektörlerin katkısı;

	Aylık Artış (%)	Yıllık Artış (%)
Toplam Sanayi	0,5	9,1
İmalat Sanayi	0,8	10,7
ARM – Ara Malı	0,7	4,8
Dayanısız Tüketim Malı	-0,7	15,2
Sermaye Malı	2,4	17,0
Yüksek teknoloji	4,9	45,6

İmalat sanayinin yıllık katkısını çok olumlu buluyoruz.

Bilhassa, sermaye malları ve yüksek teknolojik ürünler kalemindeki artışlar, geleceğe yönelik yatırım ve büyümenin öncü göstergesi olduğundan çok değerli.

Dayanısız tüketim mallarındaki artış da tüketim gücümüzün olduğuna işaret.

Haziran ayında da güçlü üretim verisi bekliyoruz. (tarihi rekor ihracat)

Temmuz'da 9 günlük bayram tatili nedeniyle üretimde de ivme kaybı bekleyebiliriz.

İşsizlik oranı (mayıs) → yüzde 10,9

(Geçen yılın aynı ayına göre 2,3 puan / nisan ayına göre 0,3 puan geriledi.)

Nisan'dan Mayıs'a 358 bin kişilik istihdam artışını olumlu karşılıyoruz.

Mevsimsel olarak, tarım ve hizmetler sektörlerinde istihdam artışlarının yaşanabileceği bir dönem.

Mayıs itibarıyla toplam istihdam sayısı → 30 milyon 839 bin kişi.

(Nisan'da toplam istihdam → 30 milyon 481 bin kişi idi.)

Ancak nüfusumuza oranla çalışan sayımızın 45 milyon seviyelerine ulaşmasını bekliyoruz.

Bütçe (haziran) → 31 milyar 59 milyon TL açık verdi.

*Gelirler → 181 milyar 19 milyon TL (+ %104,9)

*Giderler → 212 milyar 78 milyon TL (+ %87,1)

*Ocak-haziran bütçe fazlası → 93,56 milyar TL

Vergi gelirleri → 152,63 milyar TL (+ %108,4)

Vergi gelirlerinin alt kalemleri;

- Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler → 25,89 milyar TL (+ % 65,8)

-Dahilde alınan KDV → 8,87 milyar TL (+ % 49,8)

-ÖTV → 38,91 milyar TL (+ %113,5)

*Petrolden alınan ÖTV → 7,52 milyar TL (+ %123,1)

*Motorlu Taşıtlar → 15,37 milyar TL (+ %123,3)

-İthalden alınan KDV → 54,58 milyar TL (+ % 154,8) (ithalat artışlarından)

Giderler alt kalemleri:

-Cari Transferler → 106,76 milyar TL (+ % 100,7)

-Sermaye Giderleri → 18,55 milyar TL (+ % 181,1)

-Mal ve Hizmet Alım Giderleri → 17,35 milyar TL (+ % 97,8)

-Sermaye Transferleri → 4,24 milyar TL (+ % 415,3)

-Faiz Giderleri → 12,76 milyar TL (+ % 35,6)

Değerli Üyeler,

Bildiğiniz üzere BDDK, 24 Haziran'da TL kredi kullanımlarına döviz varlığı sınırlaması getirdi.

Düzenlemeye göre, bağımsız denetime tabi olan şirketlerin,

- ✓ Kredi başvurusu yapıldığı tarih itibarıyla, yabancı para nakdi varlıklarının TL karşılığının 15 milyon TL'nin üzerinde olması halinde ve
- ✓ Yabancı para nakdi varlıklarının vergi dairesine sunulmuş olan en güncel finansal tablolara göre aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde 10'unu aşması durumunda,

TL cinsinden yeni bir nakdi ticari kredi kullanılmamasına karar verildi.

Bağımsız denetime tabi olmayan ancak döviz varlığı bulunan firmaların ise kredi kullanabilmesi için yabancı para nakdi varlıklarının; aktif ya da cironun yüzde 10'unu geçmediğine dair bağımsız denetim ya da YMM'den tespit istemesi gerekiyor.

BDDK, 7 Temmuz'da yayınladığı kurul kararları ile bu uygulamayı kolaylaştırıcı bazı değişiklikler yaptı.

- ✓ Bankalara sunulması gereken bilgi ve belgelerin yeminli mali müşavir onaylı olarak da alınabilmesi sağlandı.
- ✓ Doğrudan Borçlanma Sistemi, kurumsal kredi kartları ve tedarik finansmanı; TL kredi sınırlaması dışında bırakıldı.
- ✓ Leasing ve Faktoring işlemleri ise kredi sınırlamasına dahil edildi.
- ✓ Şirketlerin yurtdışı bağlı ortaklık ve iştirakleri hesaplamadan muaf tutuldu.

Değerli Üyeler,

Küresel piyasalarda likiditenin daraldığı, kaynak bulmanın zorlaştığı, üretim maliyetlerinin giderek arttığı bir dönemden geçiyoruz.

Navlun fiyatlarından, hammadde fiyatlarına kadar artan maliyetler, üreticilerin fiyatlara yansıtamadıkları maliyet farkları, ihracatımızdaki parite kaybı, ihracatçının döviz gelirlerine yönelik getirilen uygulamalar, reeskont kredilerine ilişkin düzenlemeler sıkıntıları arttırıyor, firmalarımızın nakit akışını zorluyor.

Bu koşullarda; firmalarımız için finansmana erişim de, önceki yıllara göre daha da zorlaşıyor.

Bilindiği üzere, firmalarımız; üretim ve ihracatın devamlılığı için hammadde ve ara malı ithal etmek zorundalar.

Bunun için de hammadde alımında döviz bazlı ödemeleri için yine dövize ihtiyaç duyuyorlar.

Bu şartlar altında, firmalarımızın krediye erişimlerini azaltıcı tedbirlerin; üretimi, istihdamı ve ihracatla gelen kazancın devamlılığını olumsuz yönde etkileyebileceği endişesi taşıyoruz.

Asıl ihtiyacımız olanın; kalıcı çözümlere yönelik yapısal reformları yaparak, yatırım iklimini iyileştirmek olduğunu yeniden vurgulamak isterim.

Sayın KOSGEB Başkanım,

Kısaca Odamız ve ilimiz verilerini sizlerle paylaşmak istiyorum.

Kocaeli yüzölçümü bakımından küçük, ancak katma değeri bakımından önemli bir ildir.

Son 10 yıllık istatistikî verilere göre → İlin Türkiye imalat sanayine sağladığı katkı yüzde 13'tür.

Odamıza kayıtlı → 3.470 adet firmanın

*327'si yabancı sermayeli (% 10 civarında)

*Otomotiv (% 38,9), kimya (% 27), metal (% 19)

35 liman - iskele (elleçlenen yük miktarı – 81,3 milyon ton – Türkiye'nin yüzde 15,4'ü)

*Sanayi ve liman kenti

*Avrupa'nın 7'inci limanı

*Konum olarak çok şanslı bir il (Bağlantı yolları üzerinde ve Avrupa pazarına çok yakın)

*Sanayi kuruluşlarının doğal bir liman olan İzmit Körfezi etrafında konuşlanması firmalarımıza lojistik anlamda önemli fırsatlar sunuyor.

Ayrıca;

*İlimizde 14 organize sanayi bölgesi,

*Türkiye'nin tek bilimsel araştırma merkezi olan TÜBİTAK-MAM,

*ilk etabı tamamlanan Bilişim Vadisi ile 5 Teknopark,

*Ulusal Test Merkezi - TSE,

*2 Teknoloji Transfer Ofisi ve 3 üniversiteyi ilimizde barındırıyoruz.

İlk 500'de → 84 işletme

Ama İSO'nun açıkladığı listede Kocaelili firma sayısı 41 görünüyor. (firma merkezleri farklı illerde)
(İlk 1000'de → 138 işletme)

Dış ticaret rakamlarımız;

İlimizde üretim yapan firmaların;

*İhracatı → 33,5 milyar dolar

Türkiye ihracatındaki payı → % 14,8

Türkiye kişi başı ihracatı → 2.660 dolar

Kocaeli kişi başı ihracatımız → 16.500 dolar

*İthalatı ise → 59,2 milyar dolar

Türkiye ithalatındaki payı → % 21,8

*Dolayısıyla; Kocaeli dış ticaret hacmi → 92,7 milyar dolar (+ % 34,3)

Türkiye dış ticaretindeki payı → % 18,6

Sizlerle paylaştığım verilerden de görüldüğü gibi ilimizden ciddi bir ihracat yapılıyor.

Bu firmaların merkezleri İstanbul'da bulunduğu için ihracat rakamları maalesef ilimize yazılmıyor.

Bu sebeple 33,5 milyar dolar görünen ihracat rakamımızın 45 milyar doların üzerinde olduğunu tahmin ediyoruz.

Kocaeli İstanbul, İzmir ve Ankara'dan sonra toplanan vergilerin %9,46'sını karşılayan dördüncü il (2021 yılı)

İlimiz, 2021 yılında 110 milyar 216 milyon TL vergi ödemiştir.

*2020 yılında 3. sıradaydık.

*66 ilin toplamı kadar vergi ödüyoruz. (66 ilin vergi geliri → 104,9 milyar TL) (Geçen yıl 70 il idi)

*Kocaeli'de kişi başına ödenen vergi → 54 bin 202 TL'dir. (TR → 13 bin 755)

*Devlete en fazla kazanç sağlayan il.

Sayın Başkanım,

Türkiye'deki tüm işletmelerin %99,8'i KOBİ niteliğinde olmasına karşın, bölgemizde bu oranın biraz daha düşük olduğunu biliyoruz.

Ekonomimizin temel taşı olan bu KOBİ'lerin, ülkemiz ekonomisindeki önemi giderek artıyor.

Esnek ve değişen şartlara uyum kabiliyeti yüksek olan KOBİ'lerin istihdama katkıları da çok değerli.

KOSGEB olarak sizlerin açıkladığı destekler; KOBİ'lerimizin proje çalışmalarını teşvik ediyor ve böylece işletmelerimizin kendi sorunlarını çözebilmelerine olanak sağlıyor.

Sayın Başkanım,

Bildiğiniz üzere yeni dünya düzenindeki normalleşmenin "Yeşil ve Dijital" olması planlanıyor.

Yeşil Dönüşüm günümüzün en önemli ve kritik konularının başında geliyor ve özel sektörü ve KOBİ'leri çok yakından ilgilendiriyor.

Finansman kaynaklarına erişim bu dönüşümün kilit önemdeki bir unsurunu oluşturuyor.

Firmalarımızın bu dönüşüme ayak uydurabilmesi için maddi olarak desteklenmesi gerektiğini Oda olarak biz de her platformda dile getiriyoruz.

Sizler de bu kapsamda "Yeşil Dönüşüm Destek Programı" nı yürürlüğe koydunuz.

Bu program ile; KOBİ'lerin yeşil dönüşüm konusunda mevcut durumlarının tespit edilerek sorun ve ihtiyaçlarının belirlenmesi, kapasitelerinin geliştirilmesi ve öncelikli ihtiyaçlarının karşılanması hedefleniyor.

Bu program ile güneş enerjisi yatırımı yapan KOBİ'lerin şart aranmaksızın desteklenmesini talep ediyoruz.

Diğer taraftan bu ve diğer desteklerinizden halen haberdar olmayan üyelerimiz mevcut.

Odalar olarak sizlerle ortak tanıtım çalışmaları yaparak daha fazla KOBİ'ye ulaşabileceğimize inanıyoruz.

Oda olarak KOSGEB Müdürlüklerinizin iş birliği ile "KOSGEB Enerji Verimliliği Yeşil Dönüşüm Destek Programı" ve "KOSGEB Ar-Ge Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Teklif Çağrısı" bilgilendirme seminerleri düzenleyerek üyelerimizin bu desteklerden maksimum düzeyde faydalanabilmesinin yolunu açıyoruz.

Diğer bir konu ise destek başvuru sonuçlarının uzun sürelerde açıklanması (Örneğin; tekno yatırım destek programına başvuran bir üyemizin 6 aydır başvurusu sonuçlanmamış.)

Bu konunun tekrar değerlendirilmesini talep ediyoruz.

Sayın Başkanım, üyelerimizden gelen diğer görüş ve önerileri de dosya halinde size sunacağım.

AYLIK FAALİYETLER

15 Haziran → KSO Şahabettin Bilgisu Çevre Ödül Törenimizin 28'incisini gerçekleştirdik.

Büyük Ölçekli İşletme Kategorisi

Çevre Büyük Ödülü → Otokar Otomotiv ve Savunma San.

Metal Sektörü Çevre Ödülü → Borusan Mannesmann Boru San.-Bursa

Taş-Toprak Sektörü Çevre Ödülü → Nuh Çimento San.

Karma Sektör Çevre Ödülü → Ford Otomotiv Sanayi - Eskişehir Fabrikası

Kimya Sektörü Çevre Ödülü → DYO Boya Fabrikaları

KOBİ Kategorisi

Çevre Büyük Ödülü → Bimbo QSR Turkey Gıda San.

16 Haziran → TOBB Otomotiv Tedarik Meclisi Toplantısına katıldım.

17 Haziran → TOBB Yönetim Kurulu Toplantısını Uşak'ta gerçekleştirdik.

*Uşak'ta Ata'mızın Meydan Muharebesi'ni sevk ve idare ettiği Zafer Anıtını ziyaret ettim.

*Aynı gün; Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi'nin açılışına katıldım.

*TOBB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri ile buluştuk.

*Ayrıca, TOBB Kimya Sektör Meclisi toplantısına katıldım.

22 Haziran → KSO Oda Orkestrası "Odamızın 33. Yılı ve Yaza Merhaba" konserini gerçekleştirdik. Odamızın kuruluşunun 33. yılı pastasını Gölcük Kaymakamı Cengiz Karabulut ile kestik.

24 Haziran → TOBB 70. Yıl kutlamalarına Kocaeli delegelerimiz ile birlikte katıldık.

27 Haziran → İKV tarafından düzenlenen, Malatya TSO ev sahipliğinde gerçekleşen "Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Türkiye-AB İlişkileri Açısından Etkileri" toplantısına katıldım.

28 Haziran → Kayseri Cumhuriyet Başsavcılığı'na atanan Kocaeli Cumhuriyet Başsavcısı Habib Korkmaz Odamıza veda ziyaretinde bulundu.

*Aynı gün, İKV ile AB Başkanlığı işbirliğinde gerçekleşen "Ticaret Aktörü Olarak AB, Küresel Değer Zincirleri ve Türkiye" konulu webinara katıldım.

29 Haziran → TOBB ev sahipliğinde, Cumhurbaşkanı Yrd. Sn. Fuat Oktay'ın başkanlığında ve Oda/Borsa Başkanlarının katılımı ile gerçekleştirilen 'Türkiye Ekonomi Şurası'na katıldım.

30 Haziran → T. C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sn. Adil Karaismailoğlu'nun katılımlarıyla gerçekleşen 'Ulaştırma 2053 Körfez Lojistik Çalıştayı'na katılarak açılış konuşması yaptım.

4 Temmuz → TOBB Kocaeli Kadın Girişimciler Kurulumuz tarafından yürütülen 'Sanayide Kadın Eli' projesine destek olan sanayi kuruluşlarımızın sertifika törenine katıldım.

5 Temmuz → 'Türk-Alman İş Günleri' ön çalışma ziyaretleri kapsamında, Almanya İstanbul Başkonsolosu Sn. Johannes Regenbrecht Odamızı ziyaret etti.

*Aynı gün, AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Sn. Nikolaus Meyer-Landrut ve beraberindeki heyet ile Bizimköy Engelliler Üretim Merkezi'ni ziyaret ettik.

6 Temmuz → AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut'u Odamızda üyelerimizle buluşturduk.

Toplantıda; AB-Türkiye ekonomik ilişkileri, Yeşil Mutabakat, Türk sanayisinin talepleri, geleceğe yönelik işbirlikleri ele alındı.

Toplantı ardından, Bekaert Kocaeli fabrikasını ziyaret ederek bilgi aldık.

Yine aynı gün Sn. Büyükelçimizle, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sn. Mustafa Varank'ın katılımıyla gerçekleşen, INNOFOOD Projesi Gıda, İnovasyon Merkezi ve Türkiye Gıda İnovasyon Platformu (TÜGİP) Açılış Törenine katıldık.

18-20 Temmuz → TOBB organizasyonunda Brüksel ziyareti

İlk ziyaretimizi Türkiye'nin AB Nezdindeki Büyükelçisi Sn. Mehmet Kemal Bozay'a gerçekleştirdik.

Belçika Büyükelçimiz Sn. Dr. Hasan Ulusoy'u ve Türkiye'nin NATO Daimi Temsilcisi Büyükelçimiz Sn. Basat Öztürk'ü de ziyaret ettik.

Eurochambers Genel Sekreteri Sn. Ben Butters ile de toplantı düzenledik.

Sözlerime son verirken, Sayın Kurt katılımınız için tekrar teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.